

C-147/21. sz. ügy

Előzetes döntéshozatal iránti kérelem

A benyújtás napja:

2021. március 8.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Conseil d'État (Franciaország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2021. március 5.

Felperesek:

Comité interprofessionnel des huiles français (CIHEF)

Florame

Hyteck Aroma-Zone

Laboratoires Gilbert

Laboratoire Léa Nature

Laboratoires Oméga Pharma France

Pierre Fabre Médicament

Pranarom France

Puressentiel France

Alperesek:

Ministre de la Transition écologique

Premier ministre

A CONSEIL D'ÉTAT

[omissis]

[omissis]

A COMITE INTERPROFESSIONNEL DES
HUILES ESSENTIELLES FRANÇAISES

és társai

[omissis]

peres ügyben

1. A Conseil d'État (államtanács, Franciaország) peres ügyekkel foglalkozó titkárságánál 2019. augusztus 23-án nyilvántartásba vett keresetlevéllel és 2020. december 31-én nyilvántartásba vett válasszal a Comité interprofessionnel des huiles essentielles françaises, a Florame társaság, a Hyteck Aroma-Zone társaság, a Laboratoires Gilbert társaság, a Laboratoire Léa Nature társaság, a Laboratoires Oméga Pharma France társaság, a Pierre Fabre médicaments társaság, a Pranarom France társaság és a Puresentiel France társaság a 433889. számú ügyben azt kéri, hogy a Conseil d'État (államtanács):

1) hatáskörtúllépés miatt semmisítse meg a décret n° 2019-642 du 26 juin 2019 relatif aux pratiques commerciales prohibées pour certaines catégories de produits biocides-et (biocid termékek bizonyos kategóriáira vonatkozó tiltott kereskedelmi gyakorlatokról szóló, 2019. június 26-i 2019-642 rendelet);

2) adott esetben terjesszen előzetes döntéshozatal iránti kérelmet az Európai Unió Bíróságához a biocid termékek forgalmazásáról és felhasználásáról szóló 528/2012 európai rendelet által megvalósított kimerítő jellegű harmonizációra vonatkozóan;

3) [omissis] **[eredeti 2. o.]**

A következőket adják elő:

- [omissis]

- [omissis]

- a rendelet nem rendelkezik joggalappal, mivel azt a 2012. május 22-i 528/2012 európai rendeletet megsértve fogadták el;

- a rendelet sérti az Európai Unió Alapjogi Chartájának 17. cikke által védett tulajdonhoz való jogot, és az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény kiegészítő jegyzőkönyve 1. cikkének rendelkezéseit;

- a rendelet ellentétes a 2000. június 8-i 2000/31/EK irányelvvel, mivel a szolgáltatásnyújtás szabadságának indokolatlan és aránytalan korlátozását valósítja meg;

- [omissis]

2020. szeptember 17-én nyilvántartásba vett ellenkérelmében a ministre de la transition écologique (az ökológiai átmenetért felelős miniszter) a kereset elutasítását kéri. Azt állítja, hogy a keresetlevélben szereplő jogalapok egyike sem megalapozott.

[omissis]

2. A Conseil d'État (államtanács) peres ügyekkel foglalkozó titkárságánál 2019. augusztus 23-án nyilvántartásba vett keresetlevéllel és a 2020. december 31-én nyilvántartásba vett válasszal a Comité interprofessionnel des huiles essentielles françaises (CIHEF), a Florame társaság, a Hyteck Aroma-Zone társaság, a Laboratoires Gilbert társaság, a Laboratoire Léa Nature társaság, a Laboratoires Oméga Pharma France társaság, a Pierre Fabre médicaments társaság, a Pranarom France társaság és a Puresentiel France társaság a 433890. számú ügyben azt kéri, hogy a Conseil d'État (államtanács):

1) hatáskörtúllépés miatt semmisítse meg a décret n° 2019-643 du 26 juin 2019 relatif à la publicité commerciale pour certaines catégories de produits biocides-et (biocid termékek bizonyos kategóriáinak kereskedelmi reklámozásáról szóló, 2019. június 26-i 2019-643 rendelet);

2) adott esetben terjesszen előzetes döntéshozatal iránti kérelmet az Európai Unió Bíróságához a biocid termékek forgalmazásáról és felhasználásáról szóló 528/2012 európai rendelet által megvalósított kimerítő jellegű harmonizációra vonatkozóan;

3) [omissis] **[eredeti 3. o.]**

A következőket adják elő:

- [omissis]

- [omissis]

- a rendelet nem rendelkezik jogalappal, mivel azt a biocid termékek forgalmazásáról és felhasználásáról szóló, 2012. május 22-i 528/2012 európai parlamenti rendelet megsértésével fogadták el;

- a rendelet sérti az Európai Unió Alapjogi Chartájának 17. cikke által védett tulajdonhoz való jogot, és az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény kiegészítő jegyzőkönyve 1. cikkének rendelkezéseit;

- jogellenes, amennyiben túlzott beavatkozást jelent az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény 10. cikkében biztosított véleménynyilvánítás szabadságába;

- [omissis]

2020. szeptember 17-én nyilvántartásba vett ellenkérelmében a ministre de la transition écologique (környezetvédelmi miniszter) a kereset elutasítását kéri. Azt állítja, hogy a keresetlevélben szereplő jogalapok egyike sem megalapozott.

[omissis]

Tekintettel:

- az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményre;

- az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 267. cikkére;

- az Európai Unió Alapjogi Chartájára;

- a 2012. május 22-i 528/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre;

- a 2000. június 8-i 2000/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre;

- a code de l'environnement-ra (a környezetvédelemről szóló törvénykönyv);

- a 2018. október 30-i 2018-938. sz. törvényre;

- [omissis] [eredeti 4. o.]

[omissis]

Mivel:

1. A fent említett keresetek két, egyazon törvény alapján elfogadott rendelet megsemmisítésére, és ugyanazon kérdések elbírálására irányulnak. Indokolt tehát e keresetek egyesítése egyetlen határozat meghozatala érdekében.

2. A biocid termékek forgalmazásáról és felhasználásáról szóló, 2012. május 22-i 528/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet célja az 1. cikkének (1) bekezdése értelmében „a biocid termékek forgalmazására és felhasználására vonatkozó szabályok harmonizálásán keresztül a belső piac működésének javítása, biztosítva eközben mind az emberi és állati egészség, mind pedig a környezet magas szintű védelmét. E rendelet rendelkezései az elővigyázatosság elvére épülnek, az emberek és az állatok egészségének védelme, valamint a környezet megóvása érdekében. Különös figyelmet kell fordítani a veszélyeztetett csoportok védelmére”. Ugyanezen cikk (2) bekezdése értelmében: „Ez a rendelet

szabályokat állapít meg az alábbiak vonatkozásában: a) a biocid termékekben használható hatóanyagok uniós szintű jegyzékének létrehozása; b) a biocid termékek engedélyezése; c) az engedélyek kölcsönös elismerése az Unión belül; d) a biocid termékek forgalmazása és felhasználása egy vagy több tagállamban vagy az Unión belül; e) a kezelt árucikkek forgalomba hozatala”. Ugyanezen rendelet 72. cikke értelmében: „(1) A biocid termékekre vonatkozó reklámoknak az 1272/2008/EK rendeletnek való megfelelésen túl tartalmazniuk kell a következő mondatokat: »Biocidok alkalmazásakor ügyeljen a biztonságra! Használat előtt mindig olvassa el a címkét és a használati útmutatót!« A fenti mondatoknak az egész reklámon belül jól megkülönböztethetőnek és olvashatóknak kell lenniük. (2) A reklámozók a fent előírt mondatokban a »biocidok« szót a reklámozott terméktípusra egyértelműen utaló más kifejezéssel is helyettesíthetik. A biocid termékekre vonatkozó reklámokban nem lehet a termékekre az emberi egészséget, az állati egészséget, vagy a környezetet fenyegető kockázat, illetve a termék hatásossága tekintetében megtévesztő módon utalni. Biocid termékekre vonatkozó reklámokban semmilyen esetben sem szerepelhetnek a »kis kockázattal járó biocid termék«, »nem mérgező«, »ártalmatlan«, »természetes«, »környezetbarát« »állatbarát« vagy hasonló fordulatok”.

3. A code de l'environnement-nak (környezetvédelmi törvénykönyv) a loi du 30 octobre 2018 pour l'équilibre des relations commerciales dans le secteur agricole et alimentaire et une alimentation saine, durable et accessible à tous (a mezőgazdasági és élelmiszeripari kereskedelmi kapcsolatok egyensúlyáról, valamint az egészséges, fenntartható és mindenki számára hozzáférhető élelmiszerről szóló, 2018. október 30-i törvény) 76. cikkében bevezetett új L. 522-18. cikke értelmében: „Az L. 522-1. cikkben meghatározott biocid termékek értékesítése során tilos az árengedmények, kedvezmények, visszatérítések, a code de commerce [kereskedelmi törvénykönyv] L. 441-1. cikke értelmében vett általános és különös értékesítési feltételek között különbségtétel, illetve termékek ingyenes átadása és az ezzel egyenértékű gyakorlatok folytatása [eredeti 5. o.]. Tilos minden olyan kereskedelmi gyakorlat, amely közvetlenül vagy közvetve e tilalomnak a termékek megvásárlásához kapcsolódó más termékválasztékra adott árengedmények, kedvezmények, visszatérítések útján történő megkerülésére irányul. / A Conseil d'État (államtanács) rendelete az érintett termékkategóriákat az emberi egészséget és a környezetet érintő veszélyek alapján határozza meg. A code de l'environnement-nak (környezetvédelmi törvénykönyv) a 2018. október 30-i törvénnyel létrehozott új L. 522-5-3. cikke értelmében: „A fent hivatkozott 2012. május 22-i 528/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott biocid termékek bizonyos kategóriáira vonatkozóan tilos minden kereskedelmi reklám. / A jelen cikk első bekezdésétől eltérve, a szakmai felhasználóknak szóló reklám megengedett a termékeknek e felhasználókat kiszolgáló értékesítési pontjain és a nekik szánt kiadványokban. / A Conseil d'État [államtanács] rendelete az érintett termékkategóriákat az emberi egészséget és a környezetet érintő kockázatok, valamint a reklámblokkok bemutatásának feltételei alapján határozza meg. E hirdetések előtérbe helyezik az emberi és állati egészség, valamint a környezet védelmét szolgáló termékek használatával és

felhasználásával kapcsolatos helyes gyakorlatot, valamint az emberek és állatok egészségével és a környezettel kapcsolatos esetleges veszélyeket”.

4. A code de l'environnement (környezetvédelmi törvénykönyv) új L. 522-18. cikke alapján hozott, 2019. június 26-i 2019-642. sz. megtámadott rendelet vezet be e törvénykönyvbe az R. 522–16-1. cikket, amelynek szövege a következő: „Az L. 522-18. cikkben említett termékkategóriák, amelyek tekintetében tiltottak bizonyos kereskedelmi gyakorlatok, a biocid termékek forgalmazásáról és felhasználásáról szóló, 2012. május 22-i 528/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott 14. és 18. osztályba tartozó termékeknek felelnek meg. / E rendelkezések nem alkalmazandók az ugyanezen rendelet 25. cikke szerinti egyszerűsített engedélyezési eljárás alá vonható biocid termékekre”. A code de l'environnement (környezetvédelmi törvénykönyv) L. 522-5-3. cikke alapján hozott 2019. június 26-i 2019-643. sz. megtámadott rendelet e törvénykönyvbe egy új R. 522-16-2. cikket vezet be, amelynek szövege a következő: „I.- Az L. 522-5-3. cikkben említett biocid termékek kategóriái, amelyek esetében tilos kereskedelmi reklámot közzétenni a nagyközönség számára, a következők: 1.° a biocid termékek forgalmazásáról és felhasználásáról szóló, 2012. május 22-i 528/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott 14. és 18. típusba tartozó termékek; / 2.° az ugyanezen rendeletben meghatározott 2. és 4. típusba tartozó, és az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról szóló, 2008. december 16-i 1272/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet rendelkezései szerint a vízi környezetre veszélyes, akut 1 (H 400) vagy krónikus 1 (H 410) kategóriába tartozó anyagok közé sorolt termékek. / II. Az I. pontban említett termékek esetén a szakmai felhasználóknak szóló reklámokat az 528/2012/EU rendeletnek az I.1. pontban említett 72. cikkében foglalt rendelkezések tiszteletben tartásával kell megfogalmazni. E reklámokból továbbá az alábbi elemeknek kell egyértelmű és érthető módon kitűnniük: 1.° A következő két mondat: »Minden használat előtt győződjön meg arról, hogy –különösen a nagyközönség által látogatott helyeken– e használat elengedhetetlen. Részesítse előnyben azokat az alternatív módszereket és termékeket, amelyek az emberi és állati egészségre, valamint a környezetre nézve a legkisebb kockázatot jelentik«. / 2. A termékhez kapcsolódó biocid termékeknek a fent említett 2012. május 22-i 528/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet V. mellékletében meghatározott típusára vonatkozó információ. / III. E cikk rendelkezései nem vonatkoznak a biocid termékek forgalmazásáról és felhasználásáról szóló, 2012. május 22-i 528/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 25. cikkének megfelelően egyszerűsített engedélyezési eljárás alá vonható biocid termékekre”. [eredeti 6. o.]

5. A 3. és 4. pontban hivatkozott jogszabályi és rendeleti rendelkezésekből következik, hogy tilosak bizonyos kereskedelmi gyakorlatok, mint például az árengedmények, kedvezmények, visszatérítések, a code de commerce (kereskedelmi törvénykönyv) L. 441-1. cikke szerinti általános és különös értékesítési feltételek közötti különbségtétel, a termékek ingyenes átadása és az ezzel egyenértékű gyakorlatok folytatása, valamint a 2012. május 22-i rendelet 25. cikkével összhangban egyszerűsített engedélyezési eljárással engedélyezhető

biocid termékek kivételével az e rendelet V. mellékletében fogalt 14. és 18. terméktípusba tartozó, a rágcsálókkal és ízeltlábúakkal szemben alkalmazott biocid termékek tekintetében a nagyközönségnek szóló kereskedelmi reklám.

6. Először is, bár nem vitatott, hogy a két megtámadott rendelet megtilt bizonyos, a felperes társaságok által forgalmazott biocid termékekre vonatkozó kereskedelmi gyakorlatokat, és e termékek nagyközönség számára történő reklámozását, az a jogalap, amely abból indul ki, hogy e rendelkezések sérthetik e társaságoknak az Európai Unió Alapjogi Chartája 17. cikke által védett tulajdonhoz való jogukat, nem tartalmaz elegendő pontosítást e jogalap megalapozottságának megállapításához, és ezért azt el kell utasítani.

7. Másodsor, bár a felperesek azt állítják, hogy a két megtámadott rendelet a termékek értékesítésének csökkenésével és forgalomkieséssel járhat, a kereskedelmi gyakorlatok és a nagyközönség felé való reklámozás ezekben előírt tilalmát a közegészség védelmére és a környezet megóvására irányuló célok igazolják. A felperesek által hivatkozott körülmények, még ha bizonyítást is nyernek, önmagukban nem jellemezhetik az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény első kiegészítő jegyzőkönyve 1. cikke rendelkezéseinek a megtámadott rendeletek általi megsértését.

8. Harmadszor, bár a felperesek azt állítják, hogy a décret du 26 juin 2019 relatif à la publicité commerciale pour certaines catégories de produits biocides (a biocid termékek bizonyos kategóriáinak kereskedelmi reklámozásáról szóló, 2019. június 26-i rendelet) túlzott mértékben sérti az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény 10. cikke által biztosított véleménynyilvánítás szabadságát, a rágcsálókkal és ízeltlábúakkal szemben alkalmazott biocid termékek tekintetében a nagyközönségnek szóló kereskedelmi reklámnak a fent hivatkozott code de l'environnement (környezetvédelmi törvénykönyv) L. 522-5-3. cikke által előírt korlátozása semmiképpen sem fosztja meg a fogyasztókat az információhoz való hozzáféréstől, és a közegészség védelmére irányuló céllal összhangban megfelelő és arányos intézkedésnek minősül. Következésképpen ezt a joglapot el kell utasítani.

9. Negyedszer, a belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem, egyes jogi vonatkozásairól szóló, 2000. június 8-i 2000/31 irányelv határozza meg a szolgáltatások szabad mozgásának rendszerét, és megállapítja azokat a feltételeket, amelyek mellett valamely tagállam e szabadságot egy közérdekű céllal arányos módon korlátozhatja. Mivel a décret du 26 juin 2019 relatif aux pratiques commerciales prohibées pour certaines catégories de produits biocides (a biocid termékek bizonyos kategóriáinak tiltott kereskedelmi gyakorlatairól szóló, 2019. június 26-i rendelet) a közegészség védelmére irányuló célkitűzéshez szükséges és azzal arányos intézkedéseket ír elő, nem sérti az irányelvet.

10. [omissis] **[eredeti 7. o.]** [omissis].

11. [OMISSIS] [a nemzeti jog hatálya alá tartozó jogalapok]

12. Végül, mivel a 2. pontban hivatkozott rendelet nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely feljogosítaná a tagállamokat arra, vagy megtiltaná számukra, hogy olyan típusú korlátozó intézkedéseket fogadjanak el, mint amelyek a code de l'environnement (környezetvédelmi törvénykönyv) L. 522-18. és L. 522-5-3. cikkében szerepelnek, felmerül a kérdés, hogy meghozhatók-e ilyen, a rendeletben nem szereplő intézkedések az e rendeletről való eltérés, e rendelet sérelme, vagy megfelelő működésének akadályozása nélkül. Azoknak a jogszabályi rendelkezéseknek, amelyek alapján a megtámadott rendeleti rendelkezéseket elfogadták, az a célja, hogy megelőzzék azokat a közegészséget és a környezetet érő hátrányokat, amelyek bizonyos biocid termékek túlzott használatával járnak. Mivel ez a célkitűzés nem áll ellentétben a fent hivatkozott európai rendelet céljaival, az e jogszabályi rendelkezésekben előírt tilalmak a biocid termékek forgalomba hozatalára vonatkoznak, amelyet a rendelet európai szinten harmonizál, anélkül hogy utalna a végrehajtási rendelkezések tagállamok általi elfogadására, illetve anélkül, hogy az ilyen végrehajtási rendelkezések szükségesek lennének annak teljes hatékonyságához. Az azon jogalapra adandó válasz, amely szerint a megtámadott rendeleteket a 2012. május 22-i 528/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet megsértésével elfogadott jogszabályi rendelkezések alapján fogadták el, azon kérdésre adott választól függ, hogy e rendelet akadályát képezi-e annak, hogy a nemzeti jogalkotó a közegészségügy és a környezet védelme érdekében olyan korlátozó szabályokat fogadjon el a kereskedelmi gyakorlatokra és a reklámozásra vonatkozóan, mint amelyeket a code de l'environnement (környezetvédelmi törvénykönyv) L. 522-18. és L. 522-5-3. cikke ír elő.

13. Ez a kérdés meghatározó a Conseil d'État (államtanács) által eldöntendő jogvita megoldása szempontjából, és komoly nehézséget okoz. Következésképpen az Európai Unió működéséről szóló szerződés 267. cikke alapján az Európai Unió Bíróságához kell fordulni, és a határozat meghozataláig fel kell függeszteni az eljárást a comité interprofessionnel des huiles essentielles françaises, valamint a Florame és társai társaságok keresetei tárgyában. **[eredeti 8. o.]**

A KÖVETKEZŐKÉPPEN HATÁROZ:

[omissis] A Conseil d'État (államtanács) felfüggeszti a 433889. és 433890. sz. keresetek tárgyában való döntéshozatalt addig, amíg az Európai Unió Bírósága a következő kérdéstről nem határoz: Ellentétes-e a biocid termékek forgalmazásáról és felhasználásáról szóló, 2012. május 22-i rendelettel, ha valamely tagállam a közegészség és a környezet védelme érdekében a code de l'environnement (környezetvédelmi törvénykönyv) L. 522-18. és L. 522-5-3. cikkében foglaltakhoz hasonló, a kereskedelmi gyakorlatokra és a reklámozásra vonatkozó korlátozó szabályokat fogad el? Melyek azok a feltételek, amelyekkel adott esetben valamely tagállam ilyen intézkedéseket fogadhat el?

[omissis] **[eredeti 9. o.]**

[omissis]

MUNKADOKUMENTUM